

Tsgha ta Iwa Pwal ɲa La Afisus

Gazgu

¹ I'i Pwal, zbap Lazglafta ɲa nzaku ka mnda ghunay Yesu Kristi, ta vinda na delewer na ɲa kaghuni gwal ma luwa Afisus ta nzakway ka ɲa Lazglafta, ɲa kaghuni ta zlgħaftá Yesu Kristi ka nzaku kuni ka ɲani ya, ta vindaghunafta yu.

² Ka vlaghunavla Da mu Lazglafta nda Mghama mu Yesu Kristi ta zɗakatahɗani nda zɗakwani tani.

Vlamavla Lazglafta ta zɗakwani ma Yesu Kristi

³ Zlɛzlvama Lazglafta ta nzakway ka Dani ma Mgham Yesu Kristi. Tsatsi ta tfamaghatawi ma vlamatani ta inda skwi ɗinadina daga ta luwa ɲa katanɗá sulkuma mu. Nda ma ndi'atá vgha mu nda Yesu Kristi magamata tsi. ⁴ Ma kɗaku Lazglafta zlaganaptá ghəɲa haɗik, zabapzaba ta amu ɲa nzaku ka mnduhani, ka guyamafta nda Yesu, kada nzakwa mu hezle' ɲa nzakwa mu kul haɗ ghwaɗaka skwi ta amu. ⁵ Dvuɗva ta amu daga manda ghalya, ka psaptá tsi ta amu ka nimista ka zwanani nda ma Yesu Kristi. Manda tsaya ɗvuta tsi ma zɗakwani. ⁶ Manda tsaya magata tsi ɲa zlɛzlvay mu ta glakwa zɗakatahɗani. Katakata vlamata tsi ta zɗakatahɗani ya nda ma slna Zwanani ɗvu tsi.

7 Nda usani varata tsi ta amu, amu gwal nda ndi'a nda tsi, ka plimistá* tsi ta dmakuha mu. Mantsa ya maramañta Lazglafta ta glakwa zđakatahudani. 8 Ka ndəghamaftá tsi nda tsa zđakatahudani ya, ka vlamatá inda đifil nda mahizl ya ta ramata. 9 Ka maramañtá tsi ta skwi ŋa magay ya nda đifa daga manda ghalya si kul sñañtá mnduha. Tsa skwi kumaf tsi ta magay ya ná, nda nza nda ma slna Yesu Kristi. 10 Wya tsa skwi ya: Ka nda maga fitik, dza'a tskanatska ta inda skwiha nda ya ta luwa tani, nda ya ta hadik tani, ŋa nzanaghata Yesu Kristi ka mgham ta ghəŋa taŋ demdem.

11 Zabapzaba Lazglafta ta amu ŋa nzakway ka mnduhani ma guyamaftani nda Kristi. Magam-aga manda tsaya, kabga tamafta ta imi ta sləməŋ† daga manda ghalya. Ka mnaftá tsi ta magakwa inda skwi manda ya kumaŋ tsi, 12 kada zləzlva mnduha ta glakwani ma aŋni ta faftá ghəŋa ŋni ta Yesu Kristi daga taŋtaŋ ya.

13 Mantsa ya kaghuni guli nda ndi'a kuni nda tsi ma sñañta ghuni ta vərđa gwadā ya kəl Lazglafta ka mbaughunafta, ma vlata ghuni ta ghəŋa ghuni ŋa Yesu Kristi. Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, ka vlaghunatá Lazglafta ta Sulkum nda ghuđa ya tamaf tsi ta imi ta sləməŋ ya. Tsa Sulkum ya ná, ŋizla nzakwa mu ka mnduha Lazglafta ya. 14 Ŋa đasudasu vlamata tsi ta tsa Sulkum ya, ŋa marañta ká Lazglafta dza'a vlamatá inda pđakwa skwiha đinadina dazlay, manda ya mna tsi. Ma tsa fitik

* **1:7** Gra nda vli ma Kwelasuha 1:14. † **1:11** Ngha ta Yesuwa 13:19.

dza'a mbamafta Lazglafta ŋa dekddek ya dza'a tsu'a mu. Zlɛzlvama glakwa Lazglafta.

Ndɔba dzva Pwal ta ghɛŋa gwal zlgħay nda ŋuduf ma Afisus

¹⁵ Tsaya ta kɛl yu ka rfa Lazglafta ta ghɛŋa kaghuni. Manda sɛŋta da kazlay: Zlgħafzlgħa kuni ta Yesu Kristi, dɔvudva kuni ta mnduha Lazglafta guli kɛ'a, ¹⁶ had yu ta zlanatá maga du'a ta ghɛŋa kaghuni wu, ta rfanagharfa yu ta Lazglafta. ¹⁷ Tsatsi ná, Da dagala ya. Ŋani ta maganata Mghama mu Yesu Kristi ta slna. Da tsi ta ndɔba yu ta dzvu ka vlagħunata tsi ta difil dza'a kɛl kuni ka lavinťá sɛŋťá vɔrdá tsatsi. ¹⁸ Ta ndɔbay yu ta dzvu da tsi guli ka tsalagħunapta tsi ta ndana ghuni dīna, kada sɛŋta kuni ta tsa ŋɛrma skwi kɛl tsi ka hgagħunata kazlay: Dza'a mutsay kuni kɛ'a ya. Ta ndɔbay yu ta dzvu guli dza'a kɛl kuni ka sɛŋťá glakwa tsa skwa za hɛga fagħuna tsi nda inda gwal ta nzakway ka ŋani ya tani. ¹⁹ Ta kumay yu ta sɛŋta ghuni kazlay: Malagħumala mbrakwani ta inda skwi, nda ya kɛ'a ta kata amu gwal ta zlgħafta kɛ'a. Katakata tsa mbrakwani ya. ²⁰ Nda tsa mbrakwani ya sli'aganapta tsi ta Kristi ma mtaku ka nzanata nda ga zegħwani ta luwa† ŋa vlanťá glaku. ²¹ Hada ta ga Kristi ta mgham ta ghɛŋa inda sulkumha dagaladagala, kabga malagħumala ta mbrakwa tan. Malagħumala mbrakwani ta inda mbraku ya vlan lu ta mndu ŋa ga mgham§. Ta ghɛŋa gwal vlan lu ta ga

† **1:20** Ngha ta Zabura 110:1. § **1:21** Ngha ta Kwalasuha 1:16 nda skwi ya vindin lu mistani ŋa ŋanata.

mgham ndanana yeya a wu, nda gwal dza'a gay ta kəma tani. ²² Ka vlanťá* Lazglafta ta ga mgham ta ghəŋa inda skwi. Ma tsa nzakwani ka mali ta ghəŋa inda skwiha ya, ka fata tsi guli ŋa nzaku ka ghəŋ ta ghəŋa Igliz. ²³ Kristi ná, ghəŋ ta ghəŋa Igliz ya, ta nzakway ka vghani. Ma tsa guyatá vgha mnduhani ya nzamta Kristi. Ma tsatsi nzatá nzakwa Lazglafta ka mara vgha nda ma tsatsi guli.

2

Sli'agamapsli'a Lazglafta ma mtaku kawadaga nda Yesu Kristi

¹ Ghalya si nda rwa kaghuni ta wa ira Lazglafta, kabga ghwadaka skwiha si ta magə kuni. ² Si ta gđata ta ksa sadā mnduha ma na ghəŋa hadik na kuni. Gwada halaway ta ga mgham ta ghəŋa ghwadaka sulkumha, ta nzaku ma ghuvanata luwa si sna kuni. Kulam ndana tsa ghwadaka sulkum ya ta gđata ta ksa slna ma ŋudufa mnduha ta kwalaghuta sna gwada Lazglafta. ³ Amu demdem guli, manda tsa nzakwa hahəŋ ya si amu ghalya. Ghwadaka skwiha ta kumə ŋudufa mu, nda ghwadaka ndanuha ta ndanu mu, si ta magə mu. Ma tsa nzatá nzakwa mu manda tsaya ná, ma dza'a dədamdəda amu guli da basa ŋudufa Lazglafta, ka guram nda va ŋa tsa mnduha ta maga ghwadaka skwiha ya.

⁴ Tsaw Lazglafta ná, dagala tawa hidahidani, đvudva ta amu. ⁵ Kulam nda va tsa rwatá amu, kabga vəl magata mu ta ghwadaka skwiha ya ná, ka đvaftá tsi ta amu ka vramamta nda hafu

* 1:22 Ngha ta Zabura 8:7.

kawadaga nda Kristi. Zđakatahuda Lazglafta kəl kuni ka mbafta. ⁶ Ma tsa ndi'atá amu nda Kristi ya, ka sli'agamaptá Lazglafta mataba gwal nda rwa kawadaga nda Yesu Kristi ka pghatá amu ta luwa, ka nzamata ka ga mgham kawadaga nda Yesu Kristi. ⁷ Mantsa ya maramañta tsi ta zđakatahudani nda ma Yesu Kristi, ña nghanña mnduha dza'a yayə lu ta kəma ta nzakwa glakwa tsa zđakatahudani ta malaghutá inda skwi ya. ⁸ Zđakatahudani tani kəl Lazglafta ka mbaghunafta nda ma zlglafta ghuni ta Kristi. Mbaghunaf a ta ghəña vəl magata ghuni ta skwiha dinadina wu, ka mbalay mbaghunafta tsi. ⁹ Mbaghunaf a Lazglafta ta ghəña vəl magata ghuni ta sana slna wu, da ghərɓə mndu ta ghərɓaku. ¹⁰ Magatá slna Lazglafta na amu na. Vlamavla ta hafu ka lfid ma ndi'atá amu nda Yesu Kristi ña gdata mu ta maga slnaha dinadina. Nda ghada payafta Lazglafta manda tsaya, ña magay mu.

Ka mndu turtuk lu ma Kristi

¹¹ Ka yu ta mnaghunata wa, mndəra la Yahuda a kaghuni wa. Havakwahava ɓa ta nzakwa ghuni ghalya ta kul zlglaftá kuni ta Kristi. Gwal kul tsaku fafada tañ ka həñ ta hga kaghuni. Kəl həñ ka hga kaghuni manda tsaya na: Mnduha Lazglafta añni ka hahəñ, kabga datsatá fafada tañ. Tsaw tsa tsatá fafada tañ ya ná, skwi ta nghanañtá slu'uvgha ya datsa mnduha nda dzva tañ. ¹² Havakwahava kazlay: Ma tsa fitik ya ná, sna a kuni ta Kristi wu kə'a. Nza a kuni tekw mataba mnduha ta hadika Isra'ila wa. Tekw a kaghuni mataba gwal dzraf Lazglafta ta wi nda həñ ka tanaftá imi ta sləməñ ta həñ ya wa. Ma nzakwa

ghuni ma na ghəŋa hadík na ná, had skwi faf kuni ta ghəŋ tida wu, sna a kuni ta Lazglafta guli wa. ¹³ Ghalya, si di'inj kuni nda Lazglafta. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Yesu Kristi ma pghinjani ta usani ta gwada ta kaghuni ma mtutani. Tsaya ta ndusaghunakta nda Lazglafta. ¹⁴ Manda bata dzugur si nzatá nzakwa ghuma mataba mu, ka sagha tsi psinjta, ka namafta ka mndəra mndu turtuk. Əŋka'a ka tsatsi ta famta zdaku mataba mu. ¹⁵ Ka hlijntá tsi ta inda tsa zlahuha ta mnə la Yahuda ya nda ma mtutani, kabga ŋa guyanaftá mndəra la Yahuda nda sanlaha ma mndəra mndu ŋa nzakwa taŋ ka sana lfida mndəra mndu turtuk. Ma tsa magatani mantša ya famta tsi ta zdaku mataba taŋ. ¹⁶ Ma tsa mtutani ta udza zləŋay ya guyanafta tsi ta tsa mndəra mnduha his ya ka mndəra mndu turtuk, ka slərbaptá zughu mataba taŋ nda Lazglafta. Ma tsa mtutani ya kwala sani kul husanjta sani nda sani mataba taŋ. ¹⁷ Sasa Kristi ta ghəŋa hadík da mna Lfida Gwada ta ghəŋa zdaku ŋa kaghuni gwal si di'inj nda Lazglafta, nda ya ŋa aŋni gwal si ta ndusanavatá* Lazglafta ya. ¹⁸ Əŋka'a ka Kristi kəl amu demdem, kaghuni nda aŋni tani, ka laviŋta ndusanavatá Lazglafta ta nza-kway ka Da, nda ma tsa Sulkum nda ghuđa turtuk ya.

¹⁹ Tsaya tama ná, nza a kuni ka mayəm wu, nza a kuni ka matbay guli tama wa. Nda nza kuni ndanana tama ka mnda luwa kawadaga nda sanlaha ma mnduha Lazglafta. Nda nza kuni ka mnda huda həga. ²⁰ Nda nza kuni manda palaha ta

* **2:17** Gray nda Isaya 57:19.

bə lu ta həga nda tsi. Gwal ghunay nda la anabi na tughwa tsa həga ya. Yesu Kristi tsa pala dihaf tsa həga ya ta vgha tida ya. ²¹ Əḡka'a ka tsatsi kəl tsa həga ya ka sladata, ka ḡlaku, ka nuta ka həga nda ghuḡa ka ḡa Lazglafta ya. ²² Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, guyaghunafguya nda sanlaha ma gwal zlghay nda ḡuduf guli, kada nuta mu ka tsa həga ta nzaku Lazglafta nda ma Sulkum ya.

3

Mnay Pwal ta difatá skwa Lazglafta

¹ Tsaya kəl i'i Pwal hbam lu ma gamak ka maga du'a ta ghəḡa kaghuni. Hbamhba lu ta i'i ta ghəḡa vəl maganata ḡa ta slna ta Yesu Kristi ḡa kata kaghuni gwal kul nzakway ka la Yahuda ya. ² Nda sna kuni kahwathwata kazlay: Zḡazḡa Lazglafta ta huḡi ka vlihatá slna ḡa magay ḡa ḡa ghuni kə'a. ³ Tsatsi ta gunidḡḡtá ghunislaka ḡa, kəl yu ka snanḡtá difata skwani manda ya vindaghunaf yu ned ya kay. ⁴ Ka dzaḡafḡzaḡa kuni katsi ná, dza'a nda sna kuni kazlay: Nda sna yu ta difatá skwa Lazglafta ta nzakway ka Kristi kə'a. ⁵ Tsa difatá skwani ya ná, maranaḡ a Lazglafta ta mnduha ghalya wa. Ndanana tama, ka marigḡḡtá tsi nda ma Sulkum nda ghuḡa, ka maranaḡtá tsi ta mnduhani zabap tsi ḡa nzakway ka gwal ghunay nda la anabi. ⁶ Wya tsa skwa Lazglafta ta difanata ya: Dza'a zay gwal kul had ka mndəra la Yahuda ta zlghafta ta za mgham ta vəl Lazglafta kawadaga nda mndəra la Yahuda gwal ta zlghafta. Nda kaghuni tani, nda vərḡa la Yahuda tani, nda na kuni ka mndəra mndu turtuk. Tsa imi tanaf Lazglafta ta

sləmən̄ ta gwal ta ndi'aftá vgha nda Yesu Kristi ya ná, dza'a vlamavla, ka Lfidá Gwada ta mnay.

⁷ Zdidinjda Lazglafta ta hudí ka nidifta ka Kwalvani na mna tsa Lfidá Gwada ya na mnduha nda ma mbrakwani ya vliha tsi. ⁸ Mal i'i hta tani mataba mnduha* Lazglafta mndani, kulam nda va tsa, ka zdantá tsi ta hudí ka vlihatá tsa slna mnanantá gwal kul nzakway ka la Yahuda ya, ta tsa zdaku ta mutsu lu da Kristi ya. Tsa zdaku ya ná, dagala katakata, laviñ a mnduha ta kdanaktá snan̄ta wa. ⁹ Ka zdidinjta Lazglafta ta hudí guli na tsi lanapta da ta inda mndu, ka Lazglafta fata daga manda ghalya ta tsa difatá skwi dza'a tsi magay ya. Zlaganapzлага Lazglafta ta inda skwiha. Si nda difa da Lazglafta ta wa ira mnduha daga ghalya†. Ndana tama, ka kliginjta tsi ta daði. ¹⁰ Ndanana ka zlaganapta Lazglafta nda ma mnduhani na nghan̄ta gwal dagaladagala nda gwal nda mbra nda mbra‡ ta luwa ta guyatá vgha mnduhani, na snan̄ta tan̄ ta nzakwa difla Lazglafta kavghakavgha. ¹¹ Nda kda fitika fata Lazglafta daga ta kul magaftá tsi ta ghəña hadik. Ndanana ka magatá tsi nda ma Yesu Kristi Mghama mu. ¹² Nda ma zlglafta mu ta Yesu Kristi ka ndi'aftá vgha nda tsi, kəl mu ka ndusanavata Lazglafta kul had̄ zləñ. ¹³ Tsaya tama ta kəl yu ka ndəba dzvu na ghuni, ma rwaghuna tsi ta vgha, kabga snan̄ta ghuni ta ghuya dan̄wa da ta ghəña vəl mnaghunata da ta Lfidá Gwada. Ka ufa tsa ghuya dan̄wa da ta ghəña

* **3:8** Gray nda 1 La Kwareñt 15:9. † **3:9** Gray nda Ruma 16:25. 26. ‡ **3:10** Ngha ta Kwalasuha 1:16 nda skwi ya vindinj lu mistani na nanata.

ghuni ya, ta vgha ŋa ghuni.

Dva mnda Kristi

¹⁴ Ta ghəŋa tsaya ta kəl yu ka tsəlɔata ka maga du'a ta ghəŋa kaghuni da Lazglafta ta nzakway ka Da. ¹⁵ Tsatsi vərda ka Da ta tsaftá hgu ta mndəra gwal ta hadík nda gwal ta luwa tani. ¹⁶ Tsaya ta kəl yu ka ndəba dzvu da tsi ka ksa tsi ta slna nda tsa mbrakwani dagala ya ma ŋudufa ghuni, ka vlaghunata tsi ta mbraku kahwathwata nda ma Sulkumani. ¹⁷ Ta daway yu da tsi guli ta gdavata Kristi ma ŋudufa ghuni ma zlghafta ya zlghafkuni. Ta ndəbay yu ta dzvu da tsi guli, ka ŋavata kuni ka dɔvuvustá vgha ghuni sani nda sani. Ka ta dɔvuvusdva kuni ta vgha ghuni kahwathwata katsi ná, dza'a nzakway kuni manda dihatá fu laghu slrəŋhani da ghuvata hadík. Dza'a nzakway kuni guli manda dihata həga thaf lu ta mndərani ta vəl təŋtəŋa. ¹⁸ Ma tsaya dza'a kəl kaghuni nda inda sanlaha ma mnduha Lazglafta ka sŋaŋtá kdavakta dɔvu ya dɔvu Kristi ta amu. Had vərvra kdavakta dɔvuta ta dɔvuta tsi ta amu wa. ¹⁹ Aŋ mndani, had mndu ta laviŋtá sŋaŋtá vərvəra dɔvuta dɔvu Kristi ta amu mndani wu, dər má mantsa tsi, ta daway yu da Lazglafta ŋa laviŋta ghuni ta sŋaŋta, kada ksaftha nzakwa ghuni ta sadá Lazglafta.

²⁰ Lazglafta ta laviŋtá maga inda skwi demdem. Nda tsa mbrakwani ta maga slna ma amu ya, ta laviŋta tsi ta maga inda skwiha ka malaghutá skwiha ya ta dawu mu nda skwiha ta ndanu mu tani. ²¹ Zləzlvama Lazglafta ta ghəŋa ŋərma skwiha maga tsi nda ma mnduha ta zlghafta,

nda ya nda ma Yesu Kristi. Zlæzlvama zlæzlvã ña kðekedzeñ! Mantsa ya katsi.

4

Nzaku turtuk ma Kristi

¹ Ta ghəña tsaya tama ta kəl i'i tsam lu ma gamak ta ghəña vəl maganata ða ta slna ta Mgham Yesu Kristi, ka ndəba dzvu da kaghuni kazlay: Nza-wanza ta nzaku tdukwa manda ya ta ranjá mn-duha Lazglafta, kabga hgaghunahga Lazglafta ña nzaku ka ñani kə'a ya. ² Ma inda skwi ta magə kuni, nda hana ka ghəña ghuni, lebtekwa ka nzakwa ghuni, ta ksay ka kuni ta ñuduf. Su'uwawa ta skwi ta magaghunata sanlaha, ka dvuta kuni ta həñ. ³ Sulkum nda ghuða ta guyaghunata, ñavawaña ka nzakwa kuni ta nzaku nda zdaku, kada nzakwa kuni ka gwal nda गया ghəña tanj. ⁴ Gwal zlghay nda ñuduf ná, manda slu'uvgha* Kristi turtuktuk ya nzakwani. Turtuktuk Sulkum nda ghuða guli, turtuktuk skwi ya faf kuni ta ghəñ tida hga ghuna Lazglafta ña zlghay. ⁵ Turtuktuk Mghama mu, turtuktuk tva zlghay nda ñudufa mu, nda hga mndu turtuktuk magamafta lu ta batem. ⁶ Turtuktuk Lazglafta ta nzakway ka dani ma inda mndu, ta ga mgham ta ghəña inda mndu, ta ksa slna nda inda mndu, ta nzaku ma inda mndu.

⁷ Inda amu dagamaf daga Kristi ta zdakatahudani præk nda amu ña maga slnani, kabga mantsa ya kumafta tsi ta dagamafta. ⁸ Wya ka deftera Lazglafta mnata:

* **4:4** Slu'uvgha turtuk: Gray nda sura 2:16, Ruma 12:5, 1 La Kwareñt 12:12.

«Tahula ghuᅇasaptani ta ghumahani, ka ᅇlaghatá tsi ta luwa,
ka hlinᅇtá tsi ta kasatá vu'ahani,» ka'a.

Ka daganafᅇtá tsi ta slna kavghakavgha† ta mnduha ta ghᅇᅇa hadik.

⁹ «Ka ᅇlaghatá tsi ta luwa,» ka defteri ya ní, nu klatá ghᅇᅇa tsa gwada ya na? Kəl tsi ka mna tsaya ná, kabga tinᅇl ta na ghᅇᅇa hadik na saha tsi karaku. ¹⁰ Tsa mndu ta saha ta ghᅇᅇa hadik ya ná, va tsa mndu ya tsa ta ᅇlaghatá ta luwa ka zaghuta trezekw, ᅇa gayni ta mgham ta ghᅇᅇa inda skwi nda Sulkumani. ¹¹ Tsatsi ta daganafᅇtá slnaha kavghakavgha ta mnduha. Ka gwal ghu-nay sanlaha, ka la anabi sanlaha, Ka gwal mna Lfidá Gwada sanlaha, Ka gwal ngha gwal zlg-hay nda ᅇuduf ka tagha skwiha‡ ᅇa tan sanlaha. ¹² Manda tsaya kᅇ'a daganata ᅇa katay tan ta mnduha Lazglafta ᅇa maganatá slnani, kada mut-safta mnduha Lazglafta ta nzakway ka slu'uvgha Kristi ta ᅇlaku ta kᅇma ta kᅇma. ¹³ Manda tsaya dza'a nzagwafta mu demdem ta vgha ᅇa nzaku ka mndu turtuk nda ma fafta mu ta ghᅇᅇ ta Zwanᅇa Lazglafta, ᅇa snanᅇa mu, ᅇa nzakwa mu ka gwal nda ndᅇha manda Kristi kul had sana skwi tida ya. ¹⁴ Nda tsaya tama ná, nzata a mu manda zwani wa. Nanglafta a gwal tsakalawi ta amu nda tsa ghwadaka skwa tan ta taghᅇ hᅇᅇ ya ᅇa zadimista ma tvi, manda kwambalu ta klambaraku ta ghᅇᅇa drᅇf wa. ¹⁵ Nzata a mantsa ya wu, kahwathwata skwi ta nghanatá Lazglafta dza'a mnuvusta mu

† 4:8 Ngha ta Zabura 68:19. ‡ 4:11 Graynda 1 La Kwareᅇt 12:28.

ma d̄vuvusta mu ta vgha mu, ɲa glakwa mu ma inda skwi ma ndi'atá amu nda Kristi ta nzakway ka ghəɲ ta ghəɲa gwal zlḡhay nda ɲuduf ya. ¹⁶ Manda mala ta nzagwanatá vgha mndu ya ná, manda tsaya nzagwanata Kristi ta mnduhani. Ka ta ksa slna inda fawayha ta vgha mndu manda ya ta raku katsi, d̄ina ta glakwa tsa mndu ya ta glaku. Manda tsaya nzakwa gwal zlḡhay nda ɲuduf guli. Ka ta d̄vuvusd̄va mnduha Lazglafta ta vgha taɲ, ta magay d̄ər wa ta slnani ya vlaɲ lu katsi, dza'a glaku həɲ ta kəma ta kəma nda mbrakwa Kristi.

Nzawanza ta nzaku ka lfid̄ ma Kristi

¹⁷ Wya skwi ta mnaghunata yu. Ka ɲd̄aɲda ta mnaghunata yu guli ma hga Mgham. Yaha kuni nzakugəltá nzaku manda gwal kul snaɲtá Lazglafta, ta ndana skwi dza'a kwal kul katanɲtá həɲ ya. ¹⁸ Nda d̄ərzla sləməɲa taɲ, had̄ lfid̄a hafu ta vlə Lazglafta ya da həɲ wu, kabga taɲtəɲa ghəɲa taɲ, sna a həɲ ta Lazglafta wa. ¹⁹ Ksa a hula ta həɲ d̄ər kinawu magata həɲ ta ghwad̄aka skwi wa. Skwi ta kumə slu'uvgha ta magay fa hahəɲ ta ghəɲa taɲ ɲa magay. Sli'insli'in̄ yeya ɲa taɲ ta magay, zla a həɲ guli wa.

²⁰ Kaghuni, manda zlḡhafta ghuni ta Kristi ná, manda tsaya a taghaghunaf lu ta tva nzaku wa. ²¹ Grafgra yu kazlay: Nda sna kuni ta gwad̄ani ka zlḡhaftá kuni kə'a. Ma ndi'af̄ta ghuni ta vgha nda tsi, taghaghunaf tagha lu ta kahwathwata ma Yesu. ²² Skwi taghaghunaf lu ná, zlaɲta ghuni ta tsa tva nzaku si ta nzakw kuni ghalya ya. Tsa tva nzaku si ta nzaku kuni ghalya ya si ta ɓadza kaghuni, kabga si ta hara'uway kuni ta inda

ghwadaka skwi ta nana kaghuni. ²³ Zlanarwa tvi ta Lazglafta ka mbədanafá tsi ta ɲudufa ghuni, ka ndana kuni ta vərda ndanu. ²⁴ Vlaghunavla Lazglafta ta lfidá nzaku ta gara vgha nda ɲaniŠ. Favawa fa tama ta tsa lfidá nzaku ta zdəganata ya. Tudukwa tsa tva nzaku ta zdəganata ya, nda ghuḅa nzakwani guli manda ya ta taghə kahwathwata Lazglafta.

²⁵ Mantsa tama, yaha kuni tsakalgəltawi, mnuvuswa kahwathwata mataba ghuni*, kabga nda guya mu demdem ma slu'uvgha turtuk. ²⁶ Ka gafga kuni ta sidi, dasuwa ká kuni da magata kuni ta ghwadaka skwi†. Ma dədaghunagha fitik nda basatá ɲuduf, ²⁷ da mutsaftá halaway ta tvi ɲa klamtá kaghuni da ga dmaku. ²⁸ Ka si ta ghali mndu katsi, yaha tsi da ghalgəltá ghali, ka maga tsi ta slna nda dzvani ɲa kata ghəɲani, nda ya ɲa mutsaftani ta skwi ɲa katanjá la ka pdu. ²⁹ Yaha ɲaslu da sabi ma wa ghuni. Gwada vla mbraku ma zlgħay nda ɲuduf ɲa sanlaha katsi sabi ma wa ghuni. Gwada ksay sləməɲ ka kuni gwaday, ɲa katanjá sanlaha. ³⁰ Yaha kuni ɲranafá ɲuduf ta Sulkum‡ nda ghuḅa ya vlaghuna Lazglafta. Tsa Sulkum nda ghuḅa ya ná, ɲizla nzakwa ghuni ka ɲa Lazglafta ya. Ta nzata tavata kaghuni tsa Sulkum ya ha ka sagha tsa fitik dza'a kəl Lazglafta ka varatá kaghuni dekdek ya. ³¹ Hliɲwa dgun ma ɲudufa ghuni, zlanwa basa ɲuduf, zlanwa sidi, ma zlərdə kuni ta wi nda mndu, ma razə kuni ta mndu,

§ 4:24 Gray nda Zlrafta 1:26. 27. * 4:25 Ngha ta Zakari 8:16.

† 4:26 Ta gra vgha nda Zabura 4:5 ka ta nghay lu ta gwada Grek ɲa ghalya. ‡ 4:30 Gray nda Isaya 63:10.

yaha kuni da maga dər mndəra wati ma ghwadaka skwi. ³² Nərma skwi ká kuni magay mataba ghuni, nzawanza nda tawa hidahida, pluvuswa dmakuha ghuni, manda va ya plaghuna Lazglafta ta dmakuha ghuni nda ma Kristi§ ya.

5

Nzaku ma tsuwadak

¹ Ndana tama, zwana Lazglafta ya dvu tsi katakata kuni, ksawaksa ta sadani*. ² Ma slnaha ghuni ta magə kuni inda fitik, maraŋwamara ta dvu ŋa sanlaha. Mantsa ya dvuta Kristi ta amu ma mtutani ŋa mbamafta. Tsa skwi maga tsi ya ná, zdəganazda ta Lazglafta† manda skwa pla ghəŋ ta vlaŋta lu.

³ Ya nda nza kuni ka ŋa Lazglafta ya, yaha kuni walaŋta hliri, yaha kuni maga skwa hula, yaha kuni tsagana, yaha mndu da razaghunafta ta ghəŋa tsa skwiha ya. ⁴ Ra a guli ka saba skwa hula, nda tsabaku, nda 6la vgha ma wa ghuni wa. Skwi ta raku ka sabi ma wa ghuni ná, rfay ghuni ta Lazglafta ta ghəŋa inda skwiha magaghuna tsi. ⁵ Wya skwi ŋa snaŋta ghuni: Had gwal ta hliri, nda gwal ta maga skwa hula, nda gwal ta tsagana, dza'a mutsafta skwa za mgham ma luwa ga mghama i Lazglafta nda Kristi wa. Tsa gwal malaghumala dvafta taŋ ta tsagana ka Lazglafta ya ná, ka guram nda wuya skwi tsaya.

§ **4:32** Gray nda Mata 6:12, 14. Ka plaghunata tsi, ma sanlaha ná, ka plamata həŋ. * **5:1** Gray nda Levitik 19:2, Mata 5:48. † **5:2** Gray nda Sabi 29:18. Ta dvafta amu: Ta dvafta kaghuni, ka sanlaha.

6 Yaha mnduha da nanaghatá kaghuni nda tsakalawa tañ. Ta ghəŋa tsa ghwadaka skwiha ya ta basa Lazglafta ta ɲuduf dza'a kəl tsi ka tsanaghatá guma ta gwal ta maga tsa ghwadaka skwiha ya. 7 Ma guyə kuni ta vgha nda tsa gwal ta maga mndərga tsa ghwadaka skwiha ya. 8 Si ma grusl nzatá nzakwa ghuni ghalya. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Mgham Yesu, ma tsuwadak† nzatá nzakwa ghuni, nzawanza tama ta nzakwa ghuni manda gwal ta nzaku ma tsuwadak. 9 Kəl yu ka mnay mantša ya ná, ta sli'agapta ma tsuwadak§ na skwiha dīnadīna, nda skwiha tɖukwatɖukwa, nda kahwathwata. 10 Ɲavawaŋa ka tsəmaptá skwi ta zɖəganatá Mgham, ka maga kuni. 11 Ma fam kuni ta ghəŋa ghuni da ghwadaka skwiha ta magə gwal ma grusl*, haɖ hayhayani wa. «Na skwi ta magə kuni na ná,» dīna a wu, ka kuni mnananŋtá həŋ banluwa katak. 12 Ta ksaku ka hula dər gwaday ma wi ta tsa skwi ta magə həŋ ma dīfa maɖifa ya. 13 Ka kligiŋkla lu ta ghəŋa tsa skwiha ya ta daɓi katsi ná, dza'a nzakway tsuwadaka. 14 Ka nda ghada saba skwi ta daɓi katsi ná, gi tsuwadak nzakwani. Tsaya ta kəl lu ka mnay kazlay: «Kagha mndu ta hani, sli'afsli'a ta hani. Sli'afsli'a mataba gwal nda rwa, ka tsuwadakaghafta Kristi» kə'a ya.

15 Mantša tama, ɖasuwa ka kuni nda nzaku ta nzaku kuni. Ma nzaku kuni manda la rgha, nzawanza manda gwal nda mahizl ma ghəŋa tañ. 16 Inda fitika mutsafta ghuni ta maga skwi dīna

† 5:8 Gray nda Isaya 60:1. 3. § 5:9 Tsuwadak: Sulkum, ka sanlaha (gray nda Galat. 5:22). * 5:11 Gray nda Ruma. 13:12.

ya ná, gi magawamaga, kabga ndada a ghwadaka skwiha ta magə mnduha ta na fitik na wa. ¹⁷ Tsaya tama ná, ma nza kuni manda la rgha, ṅavawaṅa ka sna skwi ta mnaghunata Mgham ṅa magay ghuni.

¹⁸ Ma ghuyaf kuni nda ima inabi, ya ta badzay ta nzakwa mndu, Sulkum nda ghuḅa katsi mbutá kaghuni. ¹⁹ Wadahanafwa vgha sani nda sani mataba ghuni, nda inda mndəra lahaha ya ta vlaghunata Sulkum. Zləzvawa Lazglafta ma hyahya ṅudufa† ghuni nda lahaha. ²⁰ Rfawarfa ta Lazglafta ta nzakway ka Da inda fitik ta ghəṅa inda skwi ta maga ghunata tsi nda ma Yesu Kristi.

Nzakwa i zə'al nda marakw

²¹ Hanaganawa hana ta ghəṅa ghuni mista sani nda sani, kabga ta zləṅay kaghuni ta Kristi.

²² Kaghuni mi'aha, ka hanaganahana dər wati ma marakw ta ghəṅ mista zə'ala taṅ. Manda tsaya dza'a maraṅta kuni ta hanatá ghəṅa ghuni mista Mgham Yesu. ²³ Zə'al ná, ghəṅa markwa taṅ ya, manda nzakwa Kristi ka ghəṅ ta ghəṅa Igliz ya. Kristi ta mba tsa gwal zlgħay nda ṅuduf ta nzakway ka slu'uvghani ya guli. ²⁴ Mantša ya guli, inda mi'aha, ka hanaganahana dər wati ta ghəṅani mista zə'ala taṅ ma inda skwi, manda ya ta hanaganata Igliz ta ghəṅ mista Kristi ya.

²⁵ Kaghuni zə'alha, ka d̄vuta dər wati ma zgun ta markwa taṅ manda ya ta d̄vu Kristi ta Igliz, ka mtutá tsi kabgani ya. ²⁶ Mtumta ta ghəṅani, ka ghuḅiṅtá tsi nda imi‡ nda ma gwadani kada nzakwa tsi hezle'. ²⁷ Ta kumay ta fatá Igliz ka

† 5:19 Gray nda Zabura 33:1. 3. ‡ 5:26 Nda imi: Tsaya ima batem (Gray nda Titus 3:5.).

makwatarka ta wa irani. Va a ta nzatani nda rdak wu, va a ta razu tida wu, va a ta dər wati ma bədzaku tida wa. Ta kumay ta nzakwani dīna kul had sana skwi tida. ²⁸ Manda tsaya guli, ka d̄vuta zə'al ta markwa taŋ, manda va ya ta d̄vuta tsi ta slu'uvghani. Mndu ta d̄va markwa taŋ ná, ghəŋani ta d̄vu tsi. ²⁹ Had mndu ta husaŋta slu'uvghani wu, ta zuŋ za ta skwa zay, kelkelkel kə'a ta nghay, manda ya ta zə Kristi ta skwi ŋa Igliz, ka nghay kelkelkel ya, ³⁰ kabga inda amu slu'uvghani mu. ³¹ «Tsaya ta kəl zgun ka zlaŋtá dani nda mani, ka laghwī ndi'aftá vgha nda markwa taŋ, ka nzakwa taŋ ka slu'uvgha turtuktukš,» ka defteri mnata. ³² Tsa gwada ya ná, nda la skwi mida. Ka i'i ta mnaghunata ná, ta ghəŋa i Kristi nda Igliz ta mna tsi ta tsa gwada ya. ³³ Tsaw nghaghunagha ngha tsa gwada ya ta kaghuni guli. Inda mndu ka d̄vuta tsi ta markwa taŋ manda ya ta d̄vuta tsi ta ghəŋani. Inda marakw guli, ka sna tsi ta gwada da zə'ala taŋ.

6

Nzakwa zwani nda dadaha taŋ

¹ Kaghuni zwani, snawasna ta gwada da dadaha ghuni, kabga tsaya skwi ta zdəganatá Mghama mu, tsaya skwi tdukwa guli. ² «Sna ta gwada da i da gha nda ma gha,» ka lu vindafta ma deftera Lazglafta. Tsaya taŋtaŋa zlahu fanava Lazglafta nda tatá imi ta sləməŋ tavatani. ³ Wya tsa tatá imi ta sləməŋ ya: Ka ta snay ka ta gwada da dadaha

§ 5:31 Zlrafta 2:24.

gha, «dza'a zda nzakwa gha, dza'a slraku hafa gha ta ghəŋa hadik*,» ka'a.

⁴ Kaghuni dadaha, ma ganaf kuni ta ɓasa ŋuduf ta zwana ghuni. Galawagala ta həŋ, taghawatagha ta skwiha ŋa taŋ, zlahawazlaha ta həŋ manda ya ta kumə Mghama mu.

Nzakwa kwalvaha nda danahəga taŋ

⁵ Kaghuni la kwalva, snawasna ta gwada da danahəga ghuni ma na ghəŋa hadik na. Zləŋawa zləŋa ta həŋ, ka vla kuni ta glaku ŋa taŋ nda ŋudufa ghuni turtuk, manda skwi ŋa Kristi ta maga kuni.

⁶ Ta wa ira taŋ kwenkwen yeya a dza'a maga kuni manda gwal ta zba rfanaghata mnduha ta həŋ wa. Magawamaga ta inda slna ghuni nda ŋuduf turtuk manda ya ta kumə Lazglafta, kabga kwalva Kristi kaghuni. ⁷ Maganawamaga ta slna ta həŋ nda zdakwa ŋudufa ghuni manda skwi ta magə kuni ŋa Kristi, ŋa mnduha yeya a wa. ⁸ Dər má ka Kwalva ka, dər má ka kwalva a ka wu, ka magamaga ka ta slna dina, dza'a mutsay ka ta nisəla gha da Mgham.

⁹ Kaghuni danahəgaha guli, manda tsaya ka kaghuni magay ŋa kwalvaha ghuni. Ma ŋruhə kuni ta həŋ. Dina ka sənŋta ghuni kazlay: Nda kaghuni tani nda hahəŋ tani, danahəga turtuk ta nzakway ta luwa danahəga ghuni kə'a. Had tsatsi ta gala mndu† wa.

Huzla vulu ya ta vlə Lazglafta

¹⁰ Wya kdavakta gwada da ta mnaghunata yu: Mbrawa vgha ma guyatá vgha ghuni nda Kristi,

* **6:3** Aya 2:3. Sabi 20:12, Vrafta ta zlahu 5:16. † **6:9** Gray nda Vrafta ta zlahu 10:17.

nda tsa mbrakwani dagala ya. ¹¹ Vlaghunavla Lazglafta ta inda huzla vulu na vulu nda halaway. Hlawahla demdem, na dihavata ghuni ta lagha halaway da dzəgha kaghuni. ¹² Ta vulu nda mnda səla a amu ta vulu wa. Ta vulu nda ghwadaka sulkumha nda mghamha tan ta ga mgham ta maga ghwadaka skwi ta na ghəna hadik na amu, nda ya nda ghwadaka sulkumha nda mbra nda mbra ma ghuvanata luwa mu guli. ¹³ Tsaya tama, hlawahla ta inda tsa huzla vulu ta vlaghunata Lazglafta ya, da hwayafta kuni saghar ghuya danwa, na dihavata ghuni ka ndanda ka ghzlafta, ta darra kaghuni.

¹⁴ Hbafwa vgha! Ka nza kahwathwata da kaghuni manda hbatá huđi nda banava. Magawa tdukwa skwi, kabga maga skwi tdukwa ná, manda suda ta gudum na kata vgha ya nzakwani. ¹⁵ Dza'a da mna Lfida Gwada ta vla zdaku ná, nda nza manda sudatá baabah ma səla na dza'a da vulu. ¹⁶ Ma inda skwi demdem ta magə kuni ná, fafwa ghəna ghuni ta Yesu Kristi. Zlghay nda nuđufa ghuni ná, nda nza manda zalam na huzla hava ka vu ghandand ta pghu halaway ta kaghuni. ¹⁷ Grafwa gra kazlay: Mbaghunaf mba Lazglafta kə'a, tsaya dza'a nzakway manda takazak ta famta kuni ma ghəŋ na kata ghəna ghuni ya. Nanawanə ta gwada Lazglafta, tsaya ta nzakway manda budugwa faghunam Sulkum

nda ghuḅa† ma dzvu. ¹⁸ Ma inda tsa skwiha ta magə kuni ya, magawamaga ta du'a da Lazglafta, dawawadawa ta kataghunatani inda fitik manda ya dza'a pghə Sulkum nda ghuḅa ta kaghuni. Nzawanza ndiri, yaha kuni walaṅta zlaṅtá maga du'a. Magawa du'a inda fitik ta ghəṅa mnduha Lazglafta. ¹⁹ Magawa du'a ta ghəṅa i'i guli, ka saba gwada tdukwa ma wa da ta gunaftá yu ta wi ka mna gwada Kristi, kada nzata yu wadaha ṅa tsislanaptá mnduha ta skwi nda difa ma Lfida Gwada. ²⁰ Yesu Kristi ta zbaptá i'i ṅa ghunayni da mna Lfida Gwada. Ta ghəṅa tsaya kəl lu ka tsamtá i'i ma gamak ndanana. Magawa du'a da Lazglafta ta ghəṅa i'i ka nzata yu wahwah ka mna gwadani manda ya ta raku.

Ga zgu

²¹ Ta kumay yu guli ta sṅaṅta kaghuni ta nzakwa da nda skwi ta magə yu tani. Dza'a mnaghunamna Tisik§ ta inda skwi ta ghəṅa da. Tsatsi ná, zwanama mu ma zlghay nda ṅuduf ya ta dvu mu ta maganatanani ta slna ta Mghama mu ya. ²² Wya yu ta ghunadapta da kaghuni ṅa mnaghunantá nzakwa ṅni, ṅa ksaghunamtá ṅuduf.

²³ Inda kaghuni zwanama, ka vlaghunavla Lazglafta ta nzakway ka Da, nda Mghama mu Yesu Kristi ta zdaku, nda tva dvu vustá vgha sani nda sani, ka dza'a kuni ta kəma ta kəma nda zlghay

† **6:17** Vliha ṅa gra aya 14 ka labə ta 17: Aya 14: ṅa gray nda Isaya 11:5, 59:17. Aya 15: ṅa gray nda Isaya 52:7. Aya 16: Ghwadak tsaya nzakw ka mnda maga ghwadaka skwi, (Mata 6:13, Yuhwana 17:15). Aya 17: Gray nda Isaya 59:17, 49:2. § **6:21** Tisik: gha ta Slna gwal ghunay 20:4.

ya zlg haf kuni ta Kristi. ²⁴ Ka vlarv la Lazglafta ta zɔakatahudani ta inda gwal ta ɔvutá Mghama mu Yesu Kristi nda ɔvu ya kul haf ta kɔaku.

Deftera Lfiḍa Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898